SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari

Son 4. Jild 4.

2024

SCIENCE PROBLEMS.UZ

ISSN: 2181-1342 (Online)
Сайт: https://scienceproblems.uz
DOI: 10.47390/SPR1342V4I4Y2024

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОИЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 4 (4) - 2024

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2024

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Уктам Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Аброр – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

Турсунов Равшан Нормуратович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Холикулов Ахмаджон Боймахамматович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Габриэльян Софья Ивановна – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Миллий Университети.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Рая Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Насирходжаева Дилафруз Сабитхановна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Остонокулов Азамат Абдукаримович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент молия институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўктамович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Хожаев Азизхон Саидалохонович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Фарғона политехника институти

Холов Актам Хатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Хамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б, Тошкент молия институти;

Шакаров Қулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яхшиликов Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Саидова Камола Усканбаевна – фалсафа фанлари доктори, “Tashkent International University of Education” халқаро университети;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Ўроқова Ойсулув Жамолиддиновна – фалсафа фанлари доктори, доцент, Андижон давлат тиббиёт институти, Ижтимоий-гуманитар фанлар кафедраси мудири;

Носирходжаева Гулнора Абдукаххаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Турдиев Бехруз Собирович – фалсафа фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Бухоро давлат университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳасанов Шавкат Аҳадович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Бахронова Дилрабо Келдиёровна – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Мирсанов Ғайбулло Қулмуродович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Салахутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Рахман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАР:

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуротовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Хуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Ғайбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Утемуратов Махмут Ажимуратович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳакимов Комил Бахтиярович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Юсупов Сардорбек Баходирович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Амиров Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши ҳузуридаги Судьялар олий мактаби;

Жўраев Шерзод Юлдашевич – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Бабаджанов Атабек Давронбекович – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Раҳматов Элёр Жумабоевич - юридик фанлар номзоди, Тошкент давлат юридик университети;

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Хашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети ҳузуридаги педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

Каюмова Насиба Ашуровна – педагогика фанлари доктори, профессор, Қарши давлат университети;

Тайланова Шохида Зайниевна – педагогика фанлари доктори, доцент;

Жуманиёзова Муҳайё Тожиевна – педагогика фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Ибрахимов Санжар Урунбаевич – педагогика фанлари доктори, Иқтисодиёт ва педагогика университети;

Жавлиева Шахноза Баходировна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети;

Бобомуротова Латофат Элмуродовна - педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Васила Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбаҳор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психологияси кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Шамшетова Анжим Карамаддиновна – психология фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт бўлими психологик хизмат бошлиғи.

Содиқова Шоҳида Мархабоевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодира Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насриддин Атақулович –сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич –сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхатига киритилган.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари” электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил: scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).

МУНДАРИЖА

07.00.00 – ТАРИХ ФАНЛАРИ

Qurbonov Murodjon Dehqonboy o‘g‘li
“KASHKULI SALIMIY” ASARIDA USMONIY HUKMDORLAR TARIXINING YORITILISHI........ 12-17

Ismoilova Diyoraoy Xursandjon qizi
AMIR NASRULLOH DIPLOMATIYASI 18-23

Турсунов Фаррух Ғуломович
ЎЗБЕКИСТОН ҲУДУДИДАГИ ТОЖИКЛАРГА ХОС УРФ-ОДАТ ВА МАРОСИМЛАР 24-28

Usmonaliyev Isroiljon Ibrohimjon o’g’li
FARG’ONA VODIYSIDA “O’ZBEK” ETNONIMINING TARQALISHI 29-34

Djurayev Ikrom Nematovich
YEVROOSIYO CHORVADOR QABILALARINING FARG‘ONA VODIYSIGA KIRIB KELISHI....... 35-40

Esanova Nilufar Pulatovna
MUSTAQILLIK YILLARIDA O‘ZBEKISTONDA YENGIL SANOAT SOHASIDAGI O‘ZGARISHLAR 41-46

Абдураҳимова Сабоҳат Эргаш қизи
БУХОРО АМРЛИГИ ДАВРИДА ЧИРОҚЧИ ТУМАНИНИНГ ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ТАРИХИ 47-53

Toshturov Shuxrat
MUSTAQILLIKKACHA BO‘LGAN DAVRDA NAVOIY VILOYATI SANOAT KORXONALARINING EKOLOGIK MUHITGA TA’SIRI 54-60

Kanimkulov Olimjon Sheraliyevich
AKADEMIK YAHYO G‘ULOMOV FAOLIYATI HAQIDA QAYDLAR (“XORAZMNING SUG‘ORILISH TARIXI” ASARI MISOLIDA) 61-65

Begniyazova Gozzal Allambergenovna
QORAQALPOQ XALQ ERTAKLARINING YIG'ILISHI VA NASHR QILINISHI 66-70

08.00.00 – ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ

Султонов Баходир Файзуллаевич, Тураева Гулизахро Каххоровна, Норбўтаев Бахтиёр Абдурахимович
СИРДАРЁ ВИЛОЯТИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДА ДОНЛИ ЭКИНЛАР ХОСИЛДОРЛИГИНИНГ 2024-2027 ЙИЛГАЧА БЎЛГАН ПРОГНОЗ ПАРАМЕТРЛАРИ 71-78

Abdiganieva Zarapshan Salievna
YANGI O‘ZBEKISTONDA AHOLI TURMUSH DARAJASINI OSHIRISHDA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI 79-85

Otaxonova Odinaxon Inomovna
QORAMOLCHILIK MAHSULOTLARI IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA OZUQA BAZASINI YAXSHILASHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI 86-94

Рахимов Ойбек Бахтиёрович
СУҒУРТА ХИЗМАТЛАРИ БОЗОРИДА МАРКЕТИНГ ФАОЛИЯТИНИ РЕЖАЛАШТИРИШ АСОСЛАРИ 95-99

Хушмурадов Оман Намозович
СУВ ХЎЖАЛИГИНИ БОШҚАРИШНИНГ АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ 100-110

Saitkamolov Muxammadxoʻja Sobirxoʻja oʻgʻli, Karabayev Rustam Zafarovich
BULUTLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA BIZNES JARAYONLARNI TASHKIL ETISH YOʻLLARI 111-125

Фаттахова Муниса Абдухамитовна
ПОНЯТИЕ И ПУТИ ЭФФЕКТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ КРЕДИТНЫМ ПОРТФЕЛЕМ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ 126-133

Isayev Jahongir Muzaffarovich
SANOAT KORXONALARINI RIVOJLANTIRISHDA AXBOROT TIZIMINI TA'MINLASH IQTISODIY MEXANIZMNING ASOSIY YOʻNALISHI SIFATIDA 134-140

09.00.00 – ФАЛСАФА ФАНЛАРИ

Tilavova Umida Qahramonovna
RAQAMLI JAMIYATLAR TIZIMIDA INFORMATSION ETIKA KATEGORIYA VA TAMOYILLARINING AHAMIYATI 141-147

Yulchiyev Avazbek Maxamadjonovich
IJTIMOIY TEXNOLOGIYALAR HAQIDAGI G'OYALARNING SHAKLLANISH EVOLYUTSIYASI 148-154

Каримова Гулчеҳра Абдукаримовна
ДУНЁ ДИНЛАРИ ВА ТАЪЛИМОТЛАРДА ОТАЛИКНИ ТУШУНИШ ВА УНИНГ ЎЗИГА ХОС ЖИҲАТЛАРИ 155-163

Turabova Sevara Kattaqulovna
ISLOM FALSAFASIDA DALILLASH VA BAHS YURITISH USULI ZAMONAVIY ARGUMENTLASH NAZARIYASI TALQINIDA 164-168

Muminov Nozim Naimovich
THE PHENOMENOLOGICAL APPROACH IS THE KEY TO UNDERSTANDING THE SPREAD AND TRANSFORMATION OF SUFISM IN THE WEST 169-175

Турсунов Мухиддин Болтаевич
СОЦИАЛЬНЫЕ АСПЕКТЫ ФОРМИРОВАНИЯ СОВРЕМЕННОЙ МОЛОДЁЖИ 176-180

Mamarasulov Ulugʻbek Umirzoqovich
SPORT TURLARINING FALSAFIY-ESTETIK TAHLILI 181-184

10.00.00 – ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ

Исанова Феруза Тулқиновна
ЎЗБЕК ТИЛИДА ХАЛҚАРО ҲУҚУҚ СОҲАСИГА ОИД ЛЕКСИК БИРЛИКЛАР ВА УЛАРНИНГ ЎЗИГА ХОС ЖИҲАТЛАРИ 185-191

Петрухина Наталья Михайловна
КОРАНИЧЕСКИЕ МОТИВЫ В ТВОРЧЕСТВЕ А.С.ПУШКИНА И ЕГО СОВРЕМЕННИКОВ 192-197

Исаров Оман Рисалиевич
ЎЗБЕК ВА ИНГЛИЗ ТИЛЛАРИДА ТАКСИС КОНВЕРБИАЛ ВЕРБАЛИЗАЦИЯСИ 198-205

Родина Ирина Витальевна
АНТИНОМИЧЕСКАЯ ПАРА «МЕСТЬ» И «ПРОЩЕНИЕ» В ПОВЕСТИ-СКАЗКЕ Л. БОРОДИНА «ГОД ЧУДА И ПЕЧАЛИ» 206-211

Ataeva Gulchekhra Bakhtiyorovna
THE ROLE OF IDIOMS IN ENHANCING BUSINESS COMMUNICATION: A STUDY ON THE USAGE OF IDIOMS IN BUSINESS LETTERS 212-220

Erkinova Marxobo
ASSOTSIATIV MAYDON HOSIL QILISHDA LINGVISTIK OMILLARNING O‘RNI 221-229

Gulyamova Shahzoda Baxtiyor qizi
O‘ZBEK VA INGLIZ TILLARIDAGI MATNLARNING SINTAKTIK STRUKTURASI VA PRAGMATIK XOSLANISHI 230-234

Batyrkhanova Madina Oybekovna
THE SOMATIC CULTURAL CODES IN THE STUDY OF ENGLISH, RUSSIAN AND UZBEK PHRASEOLOGISMS 235-244

Aslonov Shahram Sherzod ugli, Saidova Marjona Abdimutal qizi
PECULIARITIES OF TRANSLATION OF POLITICAL TEXTS IN SIMULTANEOUS INTERPRETATION 245-250

Olimova Dilafruzxon Baxtiyorjon qizi
INGLIZ VA O’ZBEK TILLARIDA SUBYEKTIV BAHONING IFODALANISHI 251-254

Bobojonov Dilshod Jumaqul o‘g‘li
INGLIZ VA O‘ZBEK GAZETA SARLAVHALARIDA PUBLISISTIK USLUB BELGILARINING NAMOYON BO‘LISHI 255-260

Абдуллаева Нилуфар Рамазоновна, Шаймарданова Мухлиса Усмановна
СЕМАНТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ КОНЦЕПТА “РАСТЕНИЕ” В СОПОСТАВЛЯЕМЫХ ЯЗЫКАХ 261-266

Xayrulloeva Sitora Lutfulloevna
PSYCHOLOGICAL NOVELS OF US AND THE DEVELOPMENT OF PSYCHOLOGYSMS 267-272

Qudratova Muxiba Kamolovna
“LYUIS KERROLLNING ALISA MO‘ JIZALAR MAMLAKATIDA ASARIDAGI HAYVON OBRAZLARINING O‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI” 273-279

Убоженко Анна Станиславовна
ОСОБЕННОСТИ ТЮРКСКИХ ЗАИМСТВОВАНИЙ В РУССКОМ ЯЗЫКЕ 280-285

Тухтаева Наргисхон Исамутдиновна
ОТРАЖЕНИЕ ДУХОВНОГО УПАДКА ОБЩЕСТВА И ЕГО ПОСЛЕДСТВИЙ В ХУДОЖЕСТВЕННОЙ ЛИТЕРАТУРЕ 286-292

Gulnora Xolmurodova Sattorovna, Bo‘ronova Mekkamtosh Xoliqulovna
INGLIZ VA O’ZBEK LISONIY MANZARASIDA MAQOLLARNING O’RNI 293-297

Алибаева Лола Намазовна
ЖЕНСКИЕ ОБРАЗЫ В РАССКАЗАХ Л. ПЕТРУШЕВСКОЙ 298-303

Eshqurbonova Aziza Bozor qizi
DIALOGIK NUTQDA SAVOLLARNING IFODALANISHI 304-308

Norova Rahima Fayzulloevna
O'ZBEK VA INGLIZ ADABIY ERTAKCHILIGIDAGI SEHRLI VOSITALARNING QO'LLANISHIDA O'XSHASH JIHATLAR 309-316

Egamberdiyeva Iroda Abdurahimovna
TRANSLATIONS OF HISTORICAL WORKS INTO ENGLISH 317-323

Axmedova Adolat Ravshan qizi
GASTRANOMIYA TUSHUNCHASI HAMDA GASTRANOMIK REKLAMA MATNLARI 324-330

Asqarova Madina Boymurod qizi
KORPUS LINGVISTIKASIDA MATN ANNOTATSIYASINING LINGVISTIK MUAMMOLARI 331-334

Калниязов Есемурат Шамшетович
ГОСТЕВОЙ ЭТИКЕТ И СИСТЕМА ЦЕННОСТЕЙ 335-342

12.00.00 – ЮРИДИК ФАНЛАР

Bahodir To‘raev
HUQUQIY MADANIYAT VA HUQUQIY TARBIYANING DEMOKRATIK DAVLAT RIVOJLANISHIDAGI ROLI 343-351

Турсоатов Содиқ
РАҒБАТЛАНТИРУВЧИ ҲУҚУҚИЙ СИЁСАТ ТУШУНЧАСИ ВА УНИНГ МАЗМУН-МОҲИЯТИ 352-357

Хидиров Фурқат Шукуруллаевич
МАҲАЛЛА ҲУҚУҚ-ТАРТИБОТ МАСКАНИ ФАОЛИЯТИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТАРТИБИНИНГ АСОСИЙ ВАЗИФАЛАРИ 358-363

Рахимбаев Уткир Файзуллаевич
ПРАВОВЫЕ АСПЕКТЫ КРИТЕРИЕВ ОЦЕНКИ ИНФРАСТРУКТУРЫ И СЕРВИСА ДЛЯ ТУРИСТОВ 364-372

Турсынбаев Азизбек Халмурзаевич
МЕЖВЕДОМСТВЕННОЕ ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ КАК СПОСОБ РЕАЛИЗАЦИИ ИСПОЛНИТЕЛЬНОЙ ВЛАСТИ 373-377

Yakubov Abduraxmon Turayevich
TA’LIM HUQUQINING HUQUQIY SAVODXONLIKNI AMALGA OSHIRISHDAGI O‘RNI 378-382

Rasulov Salimbek Baxtiyor o‘gli
YEVROPA KENGASHINING KORRUPSIYA UCHUN JINOIY JAVOBGARLIK BO‘YICHA KONVENSIYASI – KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHNING ZAMONAVIY XALQARO HUQUQIY ASOSLARIDAN BIRI SIFATIDA 383-387

13.00.00 – ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ

Хайров Расим Золимхон угли
АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ МЕТОДИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ИЗОБРАЗИТЕЛЬНОГО ИСКУССТВА 388-395

To’rayev Panji To’xtayevich
OLIY TA’LIM MUASSASASIDA KURASHCHILARNI PSIXOLOGIK JIHATDAN TAYYORLASH 396-400

Xushnazarova Ma’mura Nodirovna
TALABALARNI KASBIY-PEDAGOGIK FAOLIYATGA TAYYORLASHDA IJTIMOIY FAOLLIKNING AHAMIYATI 401-406

Yuldasheva Sayyora Aliaskarovna
TA'LIM TIZIMIDA INGLIZ TILINI INTEGRATSION O'QITISH 407-411

Turdimurodov Dilmurod Yo’ldoshevich
SPORT MASHG’ULOTLARI JARAYONIDA PEDAGOGIK NAZORATNING AHAMIYATI 412-418

Абдувахобов Искандер, Гизатулина Ольга Ивановна
ОРГАНИЗАЦИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ПРОЦЕССА В СМЕШАННЫХ СРЕДАХ ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ВУЗА 419-426

Назарова Озода Шавкатовна
СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ И МЕТОДЫ ПРЕПОДАВАНИЯ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА В ВЫСШЕМ УЧЕБНОМ ЗАВЕДЕНИИ 427-432

Pirnazarova Sevara Doniyor qizi
OLIY O‘QUV YURTLARIDA XORIJIY TILNI O‘QITISHDA O‘YIN USULLARINI QO‘LLASH 433-438

Ko’ziyeva Gulnoza Maxamadaliyevna
BOSHLANG'ICH SINF O'QITUVCHILARINING PEDAGOGIK SALOHIYATINI OSHIRISH METODIKASI 439-444

Умирзокова Сурайё
ТАЛАБАЛАРНИНГ КИНЕТИК ИНТЕЛЛЕКТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ ХОРИЖИЙ МАМЛАКАТЛАР ТАЖРИБАСИ 445-451

Olimova Nigora
MUVAFFAQIYATLI O’RGANISHDA SINFNI BOSHQARISH KO’NIKMALARINING AHAMIYATI 452-463

Nabiyeva Firuza Odil qizi
“ELEKTROMAGNETIZM” BO’LIMINI O’QITISHDA AMALIY MASHG’ULOTLARNING AHAMIYATI 464-471

Sobirova Oygul Alimovna
BO‘LAJAK MUSIQA O‘QITUVCHILARIDA METODIK KOMPETENTLIKNI RIVOJLANTIRISHNING MAVJUD HOLATINI TAHLILIY BAHOLASH 472-479

Shermatov G’ulom Kaxxorovich
IMPROVING THE TECHNIQUE OF BADMINTON SPORTS TRAINING 480-486

Shamirzayeva Zarifa Xudoyorovna
TALABALARDA KASBIY KO`NIKMALARNI SHAKLLANISHIDA MIKROTA`LIM O`QITISH TEXNOLOGIYASINING SAMARALI JIHATLARI 487-492

Ziyadullayeva Dilafruz Xudayberdiyevna
O’SMIRLARDA YETAKCHILIK XUSUSIYATLARINI RIVOJLANTIRISHDA KOMPETINSIYAVIY FAOLIYATNING PEDAGOGIK ASOSLARI 493-498

Muydinov Firuzjon Farxodjonovich
TIBBIY TA’LIM TALABALARIDA MEDIAKOMPETENTLIKNI RIVOJLANTIRISH METODIKASI 499-505

Egamberdiyeva Feruza Abdimannonovna
MULTIMEDIA TEXNOLOGIYALARIGA ASOSLANGAN DASTURIY TA‘MINOTNI LOYIHALASH 506-510

Худойбердиева Дурдона Баходир қизи
ЛИЧНОСТНО-ОРИЕНТИРОВАННАЯ ТЕХНОЛОГИЯ ОБУЧЕНИЯ В РАБОТЕ С ОДАРЕННЫМИ ДЕТЬМИ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА 511-516

Курбонов Дониёрбек Кахрамонович
ОБУЧЕНИЕ ПОЭЗИИ С ПРИМЕНЕНИЕМ СТРАТЕГИИ РАЗВИТИЯ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ 517-524

Shamsiddinov G'iyos Xusniddin o'g'li, Jurayeva Feruza Baxtiyor qizi
IQTISODIYOT YO'NALISHI TALABALARIGA EKONOMETRIKA FANINI O'TISHNING INTERAKTIV USULLARI 525-532

Эрназаров Алишер Эргашевич, Бекмурадов Зариф Хуррамович
ЎҚУВ МАШҒУЛОТЛАРИНИНГ МОДУЛЛИ ВА ЛОЙИҲАЛАШТИРИЛГАН ТУРЛАРИ ҲАМДА АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ 533-539

SCIENCE PROBLEMS.UZ

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари. -№ 4 (4) - 2024
ISSN: 2181-1342 (Online)
https://scienceproblems.uz

Ko'ziyeva Gulnoza Maxamadaliyevna
Namangan davlat universiteti o'qituvchisi
Email: slaomgwlw@gmail.com

BOSHLANG'ICH SINF O'QITUVCHILARINING PEDAGOGIK SALOHIYATINI OSHIRISH METODIKASI

Annotatsiya: O'zbekistonda bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini, o'quvchilarini intellektual rivojlantirishga metodik tayyorgarligini takomillashtirib, didaktik imkoniyatlarini, turli xil metodlarni amalda qo'llash orqali maktab o'quvchilarini dars jarayoniga qiziqtirish metodlari, ularning tahlili va ularni pedagogik jarayonga tatbiq etishdan iborat.

Kalit so'zlar: o'qituvchi, metod, maktab, pedagogik salohiyat, boshlang'ich sinf, o'quvchi, rivojlanish, qiziqish, jarayon, tarbiya, metodika, jamiyat, vazifa, pedagogik mahorat.

Kuzieva Gulnoza Makhamadaliyevna
Teacher of Namangan state university

THE METHOD OF INCREASING THE PEDAGOGICAL POTENTIAL OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS

Abstract. Methodological preparation for the intellectual development of future elementary school teachers in Uzbekistan, improving their didactic capabilities, methods of engaging schoolchildren in the lesson process by applying various methods, their analysis and their pedagogical is to apply to the process.

Keywords: teacher, method, school, pedagogical potential, primary class, student, development, interest, process, education, methodology, society, task, pedagogical skills.

Козиева Гулноза Махамадалиевна
Преподаватель Наманганский государственный университет

МЕТОД ПОВЫШЕНИЯ ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА УЧИТЕЛЕЙ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ

Аннотация: Методическая подготовка к интеллектуальному развитию будущих учителей начальной школы Узбекистана, совершенствованию их дидактических возможностей, приемы вовлечения школьников в процесс урока путем применения различных методов, их анализ и их педагогическое применение в процессе.

Ключевые слова: учитель, метод, школа, педагогический потенциал, начальный класс, ученик, развитие, интерес, процесс, образование, методика, общество, задача, педагогическое мастерство.

DOI: https://doi.org/10.47390/SPR1342V4I4Y2024N65

Kirish. Yangi O'zbekistonda olib borilayotgan tub islohotlar mazmuni yosh avlodni ma'naviy yetuk, intellektual salohiyatli barkamol avlod qilib tarbiyalashga qaratilgan.

Yurtimizdagi olib borilayotgan ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy, ma`naviy sohalardagi islohatlar inson huquqi va erkinliklarini himoya qiluvchi demokratik va fuqarolik jamiyatini barpo etishni ko'zda tutadi. O'zbekiston Respublikasi mustaqillikka erishgandan so'ng ta'lim tizimi, ilm-fan oldiga muhim vazifa sifatida qo'ymoqda. Jahon ilm-fanida o'zaro integratsiyalashuv jarayonida pedagogika sohasida inson omili, shaxslararo munosabatlar muhim ahamiyat kasb etmoqda.

O'zbekiston Respublikasida zamonaviy ta'limni rivojlantirish, oʻsib kelayotgan yosh avlodni tarbiyalash va ta'lim berish vazifalarini hal etishda pedagogikaning ahamiyati kun sayin ortib bormoqda. Har qanday fan oʻzining tarixiga ega boʻlib, tabiiy yoki jamiyatda yuz beradigan hodisalar, kechadigan turli jarayonlar mazmun-mohiyatini anglashga yoʻnaltirilgan boʻladi. Bilimlarning pedagogik sohasi eng qadimgi sohalardan hisoblanib, jamiyat taraqqiyoti bilan bir xil tarzda rivojlanib kelgan.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevralda "2017 — 2021-yillarda oʻzbekiston respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yoʻnalishi boʻyicha harakatlar strategiyasini kelgusida amalga oshirish chora-tadbirlari toʻgʻrisida" gi PF-4947-son Farmoni [1] doirasida yoshlar va xotin qizlarga berilayotgan e'tibor, kadrlarning salohiyatini rivojlanishi va moslashuvchanligi muhim ekanligini bildirmoqda.

Adabiyotlar tahlili va metodologiyasi.

Hozirgi vaqtda bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilari metodik tayyorgarligini takomillashtirishda, o'quv jarayoniga zamonaviy pedagogik va axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan o'z o'rnida foydalanish bilan bir qatorda xalqaro baholash dasturlari bilan ham chambarchas bog'liq. Bo'lajak o'qituvchilarning tarbiyaviy faoliyatiga ma'naviy axloqiy tayyorlash tizimini takomillashtirish imkoniyatlari kengaytirilgan. O'zbekiston respublikasining Prezidenti 2017 yil 20 apreldagi "Oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish chora tadbirlari to'g'risida" gi PQ-2909 sonli Qarori [2], 2018 yil 5 iyundagi "Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim sifatini oshirish va ularning mamlakatda amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlarni faol ishtirokini ta'minlash bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-3775- sonli Qarori [3], 2018 til 14 avgustdagi "Yoshlarni ma'naviy-axloqiy va jismoniy barkamol etib tarbiyalash, ularga ta'lim-tarbiya berishtizimini sifat jihatdan yangi bosqichga ko'tarish chora-tadbirlari to'g'risida" gi PQ-3907- sonli Qarori [4], 2019 yil 3 apreldagi " ma'naviy- ma'rifiy ishlar samaradorligini oshirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-sonli Qarori [5], O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.Mirziyoyevning 2019 yil 19 martdagi "Yoshlarga e'tiborni kuchaytirish, ularni madaniyat, san'at, jismoniy tarbiya va sportga keng jalb etish, ularga axborot tehnologiyalaridan foydalanish ko'nikmalarini singdirish, yoshlar o'rtasida kitobxonlikni targ'ib qilish, xotin-qizlar bandligini oshirish masalalariga" [6] bag'ishlangan videoselektor yig'ilishida ilgari surilgan ijtimoiy, ma'naviy-ma'rifiy sohalardagi ishlarni yangi tizim asosida yo'lga qo'yish bo'yicha beshta muhim tashabbus, shuningdek sohaga tegishli boshqa me'yoriy-xuquqiy hujjatlarda o'qituvchilarining pedagogik salohiyatini, ma'naviy madaniyatini takomillashtirish katta o'rin egallaydi.

Bugungi ta'lim-tarbiya haqli ravishda insonning ma'naviy-ma'rifiy shakllanishi uning shaxs sifatida rivojlanishi va mustaqil fikr yurituvchi etuk inson sifatida hayotda oʻz oʻrnini topishi yoʻlidagi qonuniyatlarini kasb etadi.

O'qituvchilarning pedagogik salohiyati va ma'naviy-madaniyatini takomillashtirish, o'qituvchilarning ijtimoiy faollligini oshirish masalalari bilan S. Safonova, M. Abdullajonova, A. Akbarov, H.Abdurahmonovalarning tadqiqotlarida o'rganilgan. O'qituvchilarning kasbiy mahoratini tadqiq qilgan olimlardan G.mahmutova, N.Shodiyeva, O.Haydarova, A.Hamidov, J.Yo'ldoshev, R. Jo'rayeva, N.Saidbekova, M.Ochilov kabi olimlarning tadqiqotlarida bo'lajak

boshlang'ich sinf o'qituvchilarining pedagogik mahorati, ta'lim tehnologiyalaridan foydalanish usullari, o'qituvchilarda muloqot va kasbiy madaniyatni rivojlantirish yo'llari, kasbiy madaniyatni oshirish va tayyorlash muammolarida tadqiqot olib borishgan.

Shuningdek, A.Holiqovning tadqiqotlarida o'qituvchi pedagogik va mutaxxassislik yo'nalishlari bo'yicha maxsus ma'lumot, kasbiy tayyorgarlik, yuksak axloqiy fazilatlarga ega bo'lishi va ta'lim muassasalarida faoliyat ko'rsatuvchi shaxsdir. O'qituvchi eng avvalo mas'uliyatni xis etuvchi tarbiyachi, tajribali notiq, madaniyat va ma'rifat targ'ibotchisidir. Pedagog tabiatan o'quvchilarni seva olishi, ularning ham mehriga, hurmatiga sazovor bo'lishi kerakligini alohida ko'rsatib o'tgan [7; 28].

Pedagog olim M. Qurbonovning tadqiqotlarida esa " .... milliy tarbiyaviy ta'lim milliy fazilatlarni o'qituvchilarning dastlabki birinchi , keyin esa ikkinchi signallar sistemasiga aylantirishga, provard natijada esa, o'quvchilarning shaxsiy xislatlariga, odatlariga aylanishida pedagogik tehnologiya vazifasini o'taydi [8; 23].

Muhokama.

Boshlang'ich sinf o'qituvchilarning kasbiy-metodik tayyorgarligi ularning kasbiy faoliyatga doir bilim doirasini kengaytirish, ta'lim-tarbiya jarayonini samarali tashkil qilish, o'qituvchilarning o'z-o'zini rivojlantirish kabi asosiy kasbiy faoliyat sohalarida aks etadi. Bu o'z navbatida, o'qituvchining boshlang'ich sinf o'quvchilariga fanni o'qitishga doir bilimlarni mukammal bilishi va harakatga keltirishi, ta'lim jarayonini loyihalash, tashkil qilish va baholash uchun zarur bo'lgan tayanch kompetensiyalarni egallashi, shuningdek, o'qitish va tarbiyalash jarayonini ta'lim sohasidagi innovatsion ilmiy yutuqlar, zamonaviy pedagogik va axborot-kommunikatsiya texnologiyalari asosida intensiv tashkil etish, uzluksiz va tizimli o'z-o'zini rivojlantirishni talab etadi.

Zamonaviy ta'limni rivojlantirish, o'sib kelayotgan yosh avlodni tarbiyalash va ta'lim berish vazifalarini hal etishda pedagogikaning ahamiyati kun sayin ortib bormoqda. Har qanday fan o'zining tarixiga ega bo'lib, tabiiy yoki jamiyatda yuz beradigan hodisalar, kechadigan turli jarayonlar mazmun-mohiyatini anglashga yo'naltirilgan bo'ladi. Bilimlarning pedagogik sohasi eng qadimgi sohalardan hisoblanib, jamiyat taraqqiyoti bilan bir xil tarzda rivojlanib kelgan. Zamonaviy jamiyatdagi tub o'zgarishlar oliy ta'limni sezilarli darajada qayta yo'naltirishni, ta'lim shakllari, vositalari va usullarini optimallashtirishni, mutaxassislar tayyorlash samaradorligini oshirishning yangi usullarini izlashni talab qiladi. Boshlang'ich sinf o'qituvchilarining pedagogik salohiyatini oshirishda pedagogik tehnologiyalar muhim o'rin tutadi.

Pedagogik tehnologiya - o'qituvchining o'quvchilarga o'qitish vositalari yordamida muayyan sharoitlarda ta'sir ko'rsatishi va bu faoliyat mahsuli sifatida ularda oldindan belgilangan shaxs sifatlarini intensiv shakllantirish jarayonidir. Pedagogik texnologiya - o'quv jarayonini texnologiyalashtirishni butunligicha aniqlovchi tizimli kategoriya. Pedagogik nashrlarda "O'qitish texnologiyasi", "Ta'lim texnologiyasi" tushunchalari ham ishlatiladi. [9; 26].

Ta'lim metodlari quyidagicha turlarga bo'linadi.

O'qitish metodi - ta'lim jarayonida boshlang'ich sinf o'qituvchi va o'quvchilarning kutilgan maqsadga erishishga qaratilgan birgalikdagi faoliyati tushuniladi. O'qitish usullari talim jarayonida o'qituvchi va o'quvchi faoliyatining qanday bo'lishini, o'qitish jarayonini qanday tashkil etish va olib borish kerakligini belgilab beradi. O'qitish usullari har ikkala faoliyatning:

a) O'qituvchi tomonidan o'quvchilarni bilim, ko'nikma va malakalar bilan qurollantirish;

b) Oʻquvchilar tomonidan berilayotgan ilmiy bilim, koʻnikma va malakalarni o'zlashtirish faoliyatida qo'llanadigan usullarini o'z ichiga oladi.

Ta'lim berish o'qituvchidan izlanishni, pedagogik mahoratni talab qiladi. Ilmiy salohiyati boy bo'lgan ustozgina mavzuni talabalarga mahorat bilan yetkazib beradi. Mavzuning maqsadiga qarab, ta'lim metodlarini tanlay biladi, kerakli vositalardan oʻz o'rnida foydalaniladi. Ta'lim metodi ta'limning maqsadi va vazifalariga bog'liq. Metodlar oʻquvchilarning yoshiga ta'limning mazmuniga va funksiyasiga qarab tanlanadi. Metodlarni har qanday muammoni uzatish va qabul qilish xarakteriga qarab quyidagi turlaiga ajratish mumkin:

Ta'lim mazmunini o'zlashtirishda o'quvchilarining bilim saviyasi, o'zlashtirish qobiliyati, ta'lim manbai, didaktik vazifalariga qarab, munosib ravishda quyidagi metodlar qo'llaniladi:

- o'qitishning og'zaki metodi;
- o'qitishning amaliy ishlar metodi;
- o'qitishning ko'rgazmali metodi;
- muammoli evristik modellashtirish metodi;
- o'qitishning muammoli izlanish va reproduktiv metodi;
- o'qitishning induktiv va deduktiv metodi;
- o'qitishda rag'batlantirish va tanbeh berish metodi;
- o'qitishda nazorat va o'z-o'zining nazorat qilish metodi. [10; 123].

Bundan tashqari bugungi kunda ta'lim tehnologiyalardan "Aqliy hujum", "Fikrlar hujumi", "Tarmoqlar" metodi, "Sinkveyn", "BBB", "Beshinchisi ortiqcha", "6x6x6", "Bahs-munozara", "Rolli oʻyin", "Kichik guruhlarda ishlash", "Yumaloqlangan qor", "Zigzag", "Oxirgi soʻzni men aytay" kabi zamonaviy texnologiyalar qoʻllanmoqda.

Natija.

Boshlang'ich sinf o'qituvchilarning dars jarayonida turli xil pedagogik tehnologiyalardan foydalanishi maktab o'quvchilarning darsga bo'lgan qiziqishini orttiradi va o'zlashtirish ko'nikmasini yanada oshiradi. Oʻquvchilarni ma'naviy-axloqiy jihatdan shakllantirishda samarali shakl, metod va vositalardan foydalanish boy milliy madaniy, tarixiy va pedagogik an'analar, urf-odatlar va umumbashariy qadriyatlarga asoslangan. Bu borada tarbiya jarayonida oʻquvchining axloqiy, ijodiy, ma'naviy, jismoniy jihatdan shakllantirishga qaratilgan innovatsion metodlar samarali natijalar beradi.

Bunday tarbiya oʻquvchilarda voqyealar rivojini oldindan koʻra bilish, oʻzini real voqyelikda anglash, kelgusi hayot yoʻlini toʻgʻri belgilash, axloq, e'tiqod, ishonch, axloqiy qadriyatlarni toʻgʻri anglash, ijtimoiy hayotda turli vaziyatlarda toʻgʻri qaror qabul qilishga yoʻllaydi.

Ayniqsa, bahslashish, ishontirish treninglarida oʻquvchiyoshlarning faolligi, liderlik sifatlari, jamoada ishlash koʻnikmalari shakllanadi. Oʻzgalar fikrini hurmat qilish, ishontirish, oʻz fikrini asoslash, munozarada qatnashish mahorati paydo boʻladi. Shuningdek, muloqot madaniyati, his-tuygʻularini jilovlay olish, fikr yuritish mahorati shakllanadi.

Oʻz ishiga mas'uliyat hissini shakllantirib, ijodiy tasavvurini rivojlantiradi, ma'naviy-axloqiy tadbirlarni loyihalashtirish, koʻngilochar, tashhisli, ishchan va harakatli oʻyinlar, ziddiyatlarni hal etishning turli uslublari (tanqid usullari – ruhlantiruvchi, ta'nali, umidli, qiyosiy), ragʻbatlantiruvchi (tanqid, vaziyatni yumshatuvchi, gina, tanbeh beruvchi tanqid bularning barchasini insonparvarlik gʻoyalari asosida olib borish ijobiy natijalar beradi. [11; 123].

O'quvchilarning o'zlashtirish ko'nikmasini mustahkamlashni ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish orqali shakllantiriladi.

- Dars jarayonida vazifa uchun berilgan topshiriqlarni aniq tushuntirilgan bo'lishi;
- Dars jarayonida topshiriq ustidan sinf o'quvchilar jamoasi va har bir o'quvchilarning shaxsiy harakati va qiziqishini hisobga olishi;
- Topshiriq butun sinf o'quvchilarining aktiv faoliyatini ta'minlaydigan bo'lishi va topshiriqni belgilangan vaqt ichida bajarishi talab etiladi.

Shuningdek, dars mashg'ulotlari jarayonida vazifalarni takrorlash yoki mustahkamlash darslarida foydalanilsa ijobiy natija beradi. Dars jarayonidagi topshiriqlarning qaysi bir turini tanlash darsning turiga, sinf o'quvchilarining o'yin-topshiriqlarni bajarishga o'rgatilganlik darajasi, ularning bilim saviyasi, mustaqil ijodiy ishlash imkoniyatlari, o'rganilganlarni xotirada tez tiklay olishi, ijodkorlikning qay darajada shakllanganiga ham bog'liq bo'lishi kerak.

Boshlang'ich sinf o'qituvchilari kasbiy ehtiyojlaridan kelib chiqib, metodik tayyorgarlikni takomillashtirish, kasbiy rivojlantirish uchun quyidagi vazifalarni tizimli va uzviy amalga oshirishlari muhim hisoblanadi:

- o'zini o'zi rivojlantirishga intilish;

-hayotiy va kasbiy tajribalarni o'zlashtirishga intilish;

- ta'lim berish uchun yuqori darajadagi tayyorgarlik va motivatsiyaga ega bo'lish;

- kasbiy faoliyatini innovatsion yondashuv asosida tashkil etish va o'qitish jarayonini takomillashtirish uchun zaruriy bilim, ko'nikma va malakalarni amaliyotga tatbiq etish.

Asosiysi, o'qituvchini uzluksiz kasbiy rivojlantirish va shu asosda uning kasbiy va metodik tayyorgarligini takomillashtirishga erishish mumkin.[12]

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining o'quvchilarda ijtimoiy faollik ko'nikmalarini shakllantirishda ular o'qiydigan, hayot tajribasini egallaydigan ta'limiy jamoalar bilan bevosita bo'g'liq holda shakllantirish maqsadga muvofiq bo'ladi. Bu jarayon intizomi bo'sh, tashkilotchilik va mas'uliyatlik, qobiliyatini past darajada shakllangan jamoalarda to'xtab qolishi mumkin.Boshqa tomondan o'quvchilarning faolligi rivojlanishining muvaffaqiyati ularning har birining individual fazilatlari shaxsiy intilishlariga bog'liq.[13; 21]

Xulosa. Dunyoning ta'lim tajribasi shuni ko'rsatadiki, boshlang'ich sinf o'qituvchilarining intellektual salohiyati, dunyoqarashi, shuningdek, uning ma'naviy-axloqiy qiyofasining shakllanishida u mansub bo'lgan muhit hamda unda qaror topgan ijtimoiy munosabatlarning ahamiyati katta bo'ladi. Zero, shaxs mansub bo'lgan muhitda uning tafakkuri, m a'naviy-axloqiy qiyofasini shakllantirish uchun zarur bo'lgan obyektiv va subyektiv omillar mavjud. Boshlang'ich sinf o'qituvchilarning bunday zamonaviy talablar asosida yaratilgan sharoitlardan samarali foydalanib, darslarni ilg'or pedagogik hamda axborot kommunikatsiya texnologiyalari asosida tashkil etilishi ta'lim-tarbiya jarayonini sifatini kafolatlaydi.

Адабиётлар/Литература/References:

1. https://lex.uz/docs/-3307879
2. https://lex.uz/docs/-3286194
3. https://lex.uz/docs/-3765586
4. https://lex.uz/docs/-3864155
5. https://lex.uz/docs/-5344692
6. https://strategy.uz/index.php?news=615&lang=uz
7. Холиқов А. Педагогик махорат. – Тошкент: "Иқтисод – молия", 2011. - Б. 28.

8. Қурбонов M.O'zbekiston umumiy o'rta ta'lim maktablarida milliy tarbiyaning ilmiy-pedagogik asoslari. Pedagogika fanlari doktori ilmiy darajasini olish uchun yozilgan dissertasiya.- Toshkent: Qori Niyoziy nomli O'z PFTI. 1998.- B. 23.
9. У.К.Толипов, М.Усмонбоева. Педагогик технологияларнинг татбиқий асослари. – Toshkent: "Фан", 2006. – b.26
10. X. Ibragimov , Sh . Abdullayeva. Pedagogika nazariyasi. – Toshkent: "Fan va tehnologiya", 2008. -b.223.
11. Ma'murov B. Umumiy pedagogika.-Buxoro: "Durdona", 2020.-b.123.
12. https://azkurs.org/ozbekiston-respublikasi-maktabgacha-va-maktab-talimi-vazirligi-v11.html?page=9
13. Xamzayev X. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini o'qituvchilarda ijtimoiy faollikdagi ko'nikmalarini shakllantirishga tayyorlash tizimini takomilllashtirish. Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa fanlari doktori ilmiy darajasini olish uchun yozilgan dissertasiya.- Nukus: 2009. -B. 21.

SCIENCE PROBLEMS.UZ

ISSN: 2181-1342 (Online)
Сайт: https://scienceproblems.uz
DOI: 10.47390/SPR1342V4I4Y2024

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОИЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 4 (4) – 2024

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари” электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил: scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).